

Věstník MZd ČR, částka 3/2006

METODICKÁ OPATŘENÍ

1.

POSTUP LÉKAŘŮ PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE OSOBÁM
OHROŽENÝM DOMÁCÍM NÁSILÍM

ZN.: 6110/2006

REF.: MUDr. Iva Truellová, tel.: 224972351

Ve snaze sjednotit postup lékařů při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím (dále jen „ohrožená osoba“) vydává Ministerstvo zdravotnictví tento doporučující metodický pokyn, podle kterého lze postupovat i v případech pouhého podezření na ohroženou osobu, a který lze využít i při postupu jiných zdravotnických pracovníků:

Čl. 1

Domácí násilí

1.1. Za domácí násilí lze považovat fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi intimními partnery, tj. manžely, druhy apod.,

1.1.1. ke kterému dochází ve společně obývaném bytě nebo domě, tedy v soukromí, mimo kontrolu veřejnosti,

1.1.2. ke kterému dochází opakovaně,

1.1.3. kdy intenzita násilných incidentů se zpravidla stupňuje.

1.2. Širší pojem „domácího násilí“ zahrnuje také násilí páchané na dětech a násilí páchané na seniorech žijících ve společně obývaném bytě nebo domě.

1.3. Domácí násilí je vždy akt jednostranný, násilná osoba a ohrožená osoba si nikdy nemění role.

Čl. 2

Známky podezření na osobu ohroženou domácím násilím

2.1. Mezi známky podezření na ohroženou osobu patří zejména:

2.1.1. Vícečetná poranění, zvláště hlavy, obličeje a krku.

2.1.2. Jakékoli poranění ženy během těhotenství, zvláště zranění břicha a prsou.

2.1.3. Četná obranná poranění.

2.1.4. Delší časový úsek mezi vznikem poranění a vyhledáním zdravotní péče.

2.1.5. Neuspokojivá vysvětlení vzniku poranění.

2.1.6. Opakovaná poranění v anamnéze.

2.1.7. Neurčité psycho-somatické stesky.

2.1.8. Psychické problémy jako deprese, sebevražedné představy, úzkost, poruchy spánku.

2.1.9. Závislost na pomoci.

Čl. 3

Postup lékaře při poskytování zdravotní péče osobám ohroženým domácím násilím

3.1. Anamnéza

3.1.1. S ohroženou osobou není vhodné hovořit v přítomnosti jiných osob, zejména partnerů či příbuzných ohrožené osoby.

3.1.2. Ohrožená osoba většinou z vlastní iniciativy nesdělí informace o svém problému, ale pouze na základě cílených dotazů.

3.1.3. Dotazy jsou zaměřené zejména na zjištění okolností vzniku poranění nebo obtíží včetně přesných časových údajů, zjištění nebo vyloučení zavinění poranění nebo obtíží druhou osobou, zjištění nebo vyloučení opakování poranění nebo obtíží v minulosti, zjištění nebo vyloučení znásilnění.

3.2. Vyšetření

Ve spolupráci s ostatními odborníky je provedeno mimo jiné:

3.2.1. Vyšetření poranění nebo obtíží včetně poranění staršího data.

3.2.2. Vyloučení nebo potvrzení požití omamných látek.

3.2.3. Vyloučení nebo potvrzení znásilnění.

3.3. Léčba a další opatření

3.3.1. Na základě stanovené diagnózy je poskytnuta odpovídající léčba poranění nebo obtíží, a to v interdisciplinární spolupráci s dalšími odborníky.

3.3.2. Osobě ohrožené jsou předány kontakty na příslušné organizace dle přílohy.

3.3.3. Osobě ohrožené je vždy doporučeno kontrolní vyšetření zdravotního stavu.

Čl. 4

Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím

4.1. Záznam do zdravotnické dokumentace o poskytnutí zdravotní péče osobě ohrožené je dostatečně podrobný a obsahuje mimo jiné:

4.1.1. Všechny okolnosti vzniku poranění nebo obtíží uváděné osobou ohroženou včetně časových údajů a případného uvedení totožnosti násilné osoby.

4.1.2. Podrobný záznam o celkovém vyšetření osoby ohrožené včetně lokalizace a popisu případného poranění s využitím „dokumentace případů domácího násilí“ uvedené v příloze a doplněním případnou fotodokumentací.

4.1.3. Záznam o všech provedených úkonech včetně příslušných opatření.

Čl. 5

Poskytování zdravotní péče osobě ohrožené domácím násilím a oznamovací povinnost

5.1. Novelou trestního zákona provedenou zákonem č. 91/2004 Sb. byla s účinností od 1. června 2004 zakotvena nová skutková podstata trestného činu uvedená v ust. [§215a](#). Jedná se o skutkovou podstatu trestného činu „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“. Daná skutková podstata nepodléhá (ve smyslu [§167](#) nebo [§168](#) trestního zákona) oznamovací povinnosti vůči policejnímu orgánu nebo státnímu zástupci.

5.2. Při zjištění týrání nebo zneužívání dětí v rodině osoby ohrožené je nutno případ oznámit příslušnému orgánu sociálně právní ochrany dětí (obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností), nebo ho sdělit na základě výzvy orgánů sociálně právní ochrany dětí, a to v souladu s [§10](#) nebo [§53](#) zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. Dále musí být případ oznámen státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v souladu s [§167](#) nebo [§168](#) v návaznosti na [§215](#) trestního zákona, neboť oznamovací povinnost se na trestný čin týrání svěřené osoby vztahuje.

MUDr. David Rath, v. r.

ministr zdravotnictví

Vyplňuje lékař

DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCIHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S MEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popiskem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno: _____

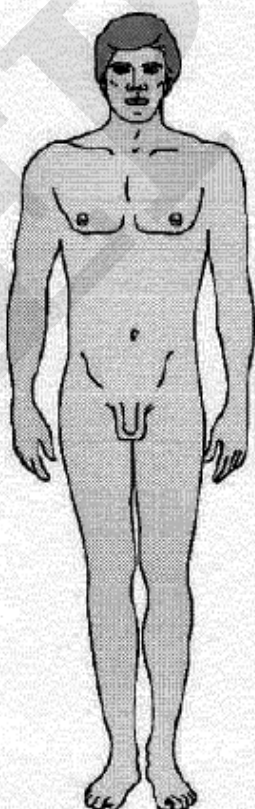
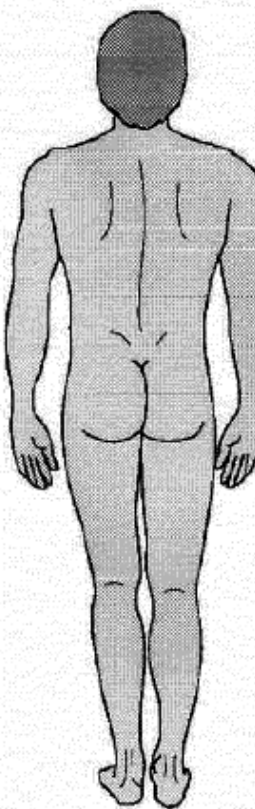
Příjmení: _____

Rodné číslo: _____

Bydliště: _____

Datum návštěvy: _____

Čas návštěvy: _____

- řezná
- kousnutím
- tržná
- odřenina
- fraktura
- bodná
- střečná
- zhmožděnina
- hematom
- jiná

Vyplňuje lékař

DOKUMENTACE PŘÍPADŮ DOMÁCIHO NÁSILÍ

(PŘÍLOHA LÉKAŘSKÉ ZPRÁVY)

ZÁZNAM LOKACE ZRANĚNÍ PŘI PRVNÍM KONTAKTU S MEMOCNÝM

Místo, kde jste zjistili poranění, označte na schématu těla šipkou a spojte s příslušným popiskem.

Vedle popisku označte také počet zranění stejného druhu.

ÚDAJE O PACIENTOVI:

Jméno:

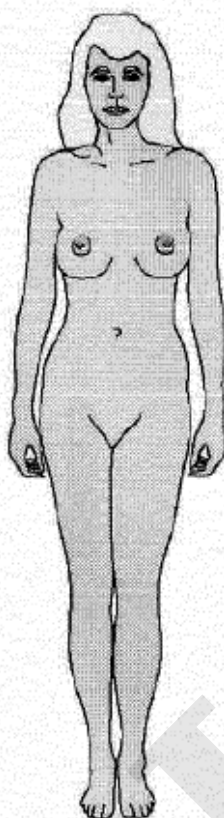
Příjmení:

Rodné číslo:

Bydliště:

Datum návštěvy:

Čas návštěvy:

 řezná kousnutím tržná odřenina fraktura bodná střelná zhmožděnina hematom jiná

Příloha

Důležité kontakty

Pokud jste obětí domácího násilí neváhejte vyhledat radu, podporu a pomoc.

Organizace	kontakt	Poznámka
Policie ČR	158	nonstop
Záchranná služba	155	nonstop
Tísňové volání	112	Jednotné evropské číslo
Zdravotnické zařízení	viz Zlaté stránky	dle volby či místa bydliště
OSPOD	viz Zlaté stránky	Orgán sociálně právní ochrany dětí, dle místa bydliště
DONA linka	251 511 313	nonstop telefonická pomoc obětem domácího násilí, která poskytne další kontakty
ROSA	241 432 466 602 246 102	Centrum pro týrané a osamělé ženy

Bílý kruh bezpečí	257 317 110	nonstop Pomoc obětem trestných činů
Centrum krizové intervence	284 016 666	nonstop
Linka důvěry RIAPS	222 580 697	nonstop
Linka důvěry	viz Zlaté stránky	
Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy	viz Zlaté stránky	
Azylové domy		Kontakt na azylové domy poskytne příslušný sociální odbor dle místa bydliště, či DONA linka